

Rješenja testa za školsko natjecanje 2024. /2025. za drugu kategoriju 8. (osmi) razred osnovnih škola

Napomena: Kod nekih je pitanja više točnih odgovora jer je riječ o interpretaciji izvora. U slučaju nedoumica treba se voditi kontekstom učeničkoga odgovora te priznati odgovore koji su u skladu ili na tragu ponuđenih interpretacija.

1. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

- 1.1. španjolske gripe, na pandemiju španjolske gripe
- 1.2. Priznati sve inačice odgovora koji uključuju nepoštivanje epidemioloških mjera; nisu nosili zaštitne maske ili ih nisu pravilno nosili; velik broj oboljelih smješten je u zajedničke prostore bez izolacije; smanjena je otpornost ljudi na bolesti zbog gladi i rata
- 1.3 COVID-19, pandemija korona virusa (SARS-Cov-2)
- 1.4. Priznati sve odgovore koji sugeriraju da se autor morbidnim, crnim humorom bori protiv velike smrtnosti; nitko nije pošteđen od nove bolesti

UDŽBENIK:

Profil: str. 47; Alfa: str. 10/11; ŠK: str. 10; Alka: str. 9

2. Točno zaokružen odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČAN ODGOVOR: B) futurizam

UDŽBENIK: Profil: str. 294

3. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

- 3.1. Priznati inačice koje podrazumijevaju aktivnosti poput: sastavljeni su popisi zabranjenih autora i djela; organizirane su izložbe kako bi građani vidjeli što je izopačeno; u gradovima su priređena javna spaljivanja knjiga.
- 3.2. Priznati inačice odgovora koji sugeriraju da se od umjetnika tražilo da stvaraju u skladu s nacističkim idejama, da ističu njemačke vrijednosti, rasnu čistoću, odanost domovini i poslušnost. Sve što nije bilo u skladu s nacističkim učenjem smatrano je nepoćudnim.

UDŽBENIK: Profil: str. 55; ŠK: str. 51

4. Točno zaokružen odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČAN ODGOVOR: B. otkrivena Tutankhamonova grobnica → održane prve Zimske olimpijske igre

→ otpočela s radom Radiostanica Zagreb → Charles Lindbergh preletio Atlantski ocean

UDŽBENIK: Profil: str. 81/296; ŠK: str. 69/70/71/74; Alka: str. 47/50/53/85; Alfa: str. 70

5. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

- 5.1 Kristalna noć
- 5.2. Primarnoj; autor zapisa američki je konzul koji je svjedočio događaju; svi odgovori koji sugeriraju da svjedok govori iz vlastitoga iskustva

5.3. Svi odgovori poput: istrebljenje Židova, masovno ubijanje Židova, oduzimanje prava i imovine

UDŽBENIK: ŠK: str. 50; Alfa: str. 57

6. Svaka dva točno povezana sadržaja boduju se jednim (1) bodom, a netočni s nula (0) bodova.
Potpuni odgovor 2 boda, a djelomično napisan odgovor 1 bod.

TOČNI ODGOVORI: A, F, B, D

UDŽBENIK: Alka: str. 14/16/18

7. Svaka točno označena država na karti boduje se jednim (1) bodom, a netočna s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

1. Vajmarska Republika
2. Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca
3. Turska Republika
4. Čehoslovačka Republika

UDŽBENIK: Profil: str.13/14/ 22/ 27; ŠK: str. 13/17; Alka: str. 11/17/18/20; Alfa: str. 12/13

8. Svaki točno upisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova bez obzira na redoslijed.

TOČNI ODGOVORI:

8.1. Upisati na prazna mjesta: sloboda govora, vjerske slobode, demokratski izbori

višestranačje	sloboda medija	sloboda govora	opće pravo glasa	trodioba vlasti
jednakost ljudi pred zakonom	vjerske slobode	slobodno tržište	demokratski izbori	socijalna pravda

8.2. Parlamentarna demokracija, demokracija, sustav parlamentarne vlasti

UDŽBENIK: Profil: str. 15/16; Alka: str. 22; ŠK: str. 31/32; Alfa: str. 41

9. Svaki točno napisan odgovor u zadatku 9.1. i 9.3. boduje se s dva (2) boda, u zadatku 9.2. jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

9.1. Priznati sve inačice odgovora koji sugeriraju da bi posljedice prihvatanja Rapalskoga ugovora značile gubitak teritorija u korist Italije, a neprihvatanje bi značilo zaoštavanje odnosa s Italijom i probleme na zapadnoj granici.

ARGUMENTI: prihvaćanje: *...bili smo svjesni da primanjem ustupamo velike i životne dijelove našega naroda susjednoj kraljevini*

Neprihvatanje: *...da bi se uslijed prekida zaoštrili uvelike već nepovoljni odnosi između dvije jadranske zemlje. (...) da mi naša zapadna granica, u dužini od nekoliko stotina kilometara, ostala nezatvorena, nalik na kuću u kojoj je jedan zid nadograđen (...).*

(Potpuni odgovor 2 boda, a djelomično napisan odgovor 1 bod)

9.2. Priznati sve odgovore koji navode ove teritorije bilo kojim redoslijedom: Istra, grad Zadar te otoci Lastovo, Cres, Lošinj, Sušac i Palagruža.

Odgovor mora biti cjelovit i boduje se 1 bodom.

9.3. Priznati inačice koje podrazumijevaju ovakav ili sličan stav naroda i političara: Stav je naroda bio negativan, nisu prihvaćali Rapalski ugovor, žalili su zbog ugovora, a političari su znali da ugovor nije pravedan, ali su se opravdavali i bili spremni preuzeti odgovornost.

ARGUMENTI za narod: U Splitu su izbile demonstracije, građani su stavili crni stijeg na zvonik sv. Duje i nosili zastave ovite crninom i natpisima otetih gradova.

ARGUMENTI za političare: Trebalo je donijeti odluku; mi smo je donijeli znajući da u isto vrijeme treba da ponesemo i odgovornost pred objektivnim sudom naroda.

(Potpuni odgovor 2 boda, a djelomično napisan odgovor 1 bod)

UDŽBENIK: ŠK: str. 21/22; Alka: str. 73; Profil: str. 30/31; Alfa: str. 20/21

10. Svaka dva točno povezana podatka s pripadajućim savezom boduju se jednim (1) bodom, a netočni s nula (0) bodova. Ukupno zadatak može imati tri (3) boda.

TOČNI ODGOVORI:

1. B, C; 2. A, E; 3. D, F

UDŽBENIK: Profil: str. 86/88; Alka: str. 92/95; Alfa: str. 82; ŠK: 83/86

11. Sve tri točno zaokružene odredbe boduju se jednim (1) bodom, netočne s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI: C, D, F

UDŽBENIK: ŠK: str. 12; Profil: str. 10/12; Alfa: str. 16; Alka 13.

12. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova

TOČNI ODGOVORI:

12.1. Ljudi na lijevoj strani predstavljaju boljševike (radnike, seljake i niži sloj), a na desnoj strani pripadnike plemstva i Crkve.

12.2. Priznati sve inačice odgovora koji sugeriraju dolazak boljševika (komunista) na vlast, njihovo uvođenje socijalizma i socijalne jednakosti. Nasuprot pripadnicima plemstva, crkve i carskih generala kojima je oduzimana imovina, vlast i povlastice u društvu

UDŽBENIK: Profil: str. 20/21; ŠK: str. 38/39/40; Alka: 30/31/32

13. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

- 13.1. Ku Klux Klan
13.2. Afroamerikanci

UDŽBENIK: Profil: str. 48; ŠK: str. 37

14. Svaki točno napisan odgovor u zadatku 14.1. boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula(0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

- 14.1. Sedma sila.
14.2. Priznati inačice koje se odnose na slične odgovore:
brzi prijenos informacija, zabava, slušanje glazbe i reklama, širenje propagandnih ideja, okupljanje obitelji oko ekrana

UDŽBENIK: Profil: str. 295; Alka: str. 44/45; ŠK: str. 70; Alfa: str. 70

15. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

- Priznati inačice koje podrazumijevaju slične odgovore.
15.1. Kao čovjeka opsežnog znanja, nepogrešiva, vojnika, oca obitelji, iznadprosječan, vođa, čovjek bez mana (nedostataka)
15.2. O Rimskom Carstvu

UDŽBENIK: Profil: str. 52; ŠK: str. 44; Alka: str. 34/35; Alfa: str. 52

16. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova

TOČNI ODGOVORI:

- 16.1. Zakon o prohibiciji; prohibicija
16.2. Doneseni zakon pogodio je najviše organiziranom kriminalu/gangsterima (obogatili su se krijumčarenjem i prodajom alkoholnih pića)

UDŽBENIK: Profil: str. 50; ŠK: str. 36; Alka: str. 23

17. Svaki točno popunjen stupac boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova

TOČNI ODGOVORI:

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM
XVIII. st.	XIX. st.
futurizam	nadrealizam
nekritični	(izrazito) kritični

UDŽBENIK: ŠK: str. 73/74

18. Točno napisan odgovor u zadatku 18.1. boduje se jednim (1) bodom, potpuno napisan odgovor u zadatku 18.2 boduje se s dva (2) boda, polovičan s jednim (1) bodom.

TOČNI ODGOVORI:

18.1. Austro-Ugarsku Monarhiju; Austro-Ugarsku

18.2. Austrija, Mađarska, Čehoslovačka, Država SHS

UDŽBENIK: Alka: str. 10; Alfa: str. 13

19. Svaka točno označena država na karti boduje se jednim (1) bodom, a netočna s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

19.1. Italija

19.2. Švicarska

19.3. Francuska

UDŽBENIK: ŠK: str. 12/77; Alka: str. 14/35; Alfa: str. 16/18, 53; Profil: 10/11/13

20. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

20.1. Sporazum Cvetković-Maček

20.2. Odgovor proizlazi iz povijesnog izvora; iz kotareva će se izdvojiti općine i sela koja nemaju hrvatsku većinu

20.3. Dijelovi Srbije i Bosne

UDŽBENIK: Profil: str. 45; Alka: str. 81/82; ŠK: str. 28/29; Alfa: str. 38

21. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

Priznati odgovore koji sugeriraju:

21.1. Djeca su bila u strahu, tužna, napuštena, zabrinuta, bolesna, uplašena, gladna, preglednjela...

21.2. Novinar je stekao dojam da su uvjeti u domu neadekvatni (užasni), svega nedostaje, država ne poduzima ništa da bi se to promijenilo.

22.3. Osjećale su se bespomoćno, umorno, žalosno, ljutito, razočarano...

UDŽBENIK: Profil: str. 21; Alka: str. 33; ŠK: str. 41; Alfa str. 49.

22. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova

TOČNI ODGOVORI:

Priznati inačice odgovora:

- 22.1. Prikazati Staljina kao osobu vrijednu obožavanja kojoj se djeca dive i poštuju ga, smatran je nepogrešivim, promicanje kulta ličnosti.
22.2. Djeca donose cvijeće Staljinu, žele ga dotaknuti, smiješe mu se i gledaju u njega kao u božanstvo, vođa se ističe po visini, a važnost je istaknuta vojnom uniformom.
22.3. Služe se u svrhu promocije uoči izbora ili nekih važnih događaja u državi kako bi stekli naklonost građana i glasove na izborima.

UDŽBENIK: Profil: str. 51; ŠK: str. 42; Alfa: str. 48

23. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

23.1. Modrena vremena

Priznati inačice odgovora:

23.2. Ističe otuđenje i dehumanizaciju pojedinca koji radi na industrijskoj traci, težak život i položaj radnika

Priznati inačice odgovora:

23.3. Bolja zarada, smanjenje broja radnih sati, razvoj potrošačkoga društva, omogućuju kreativnije iskorištavanje slobodnoga vremena

UDŽBENIK: Profil: str. 294

24. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

24.1. Olimpijske igre u Berlinu

Priznati sve inačice odgovora:

24.2. za dokazivanje nadmoćnosti arijevske rase, za promociju nacističkoga režima

Priznati sve inačice odgovora:

24.3. kako bi izbjegle diplomatske probleme, države nisu slale sportaše Židove, zbog protivljenja nacističkom režimu i njihovu odnosu prema određenim skupinama građana

UDŽBENIK: Profil: str. 302; ŠK: str. 75

25. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

25.1. U početku su neboderi imali poslovnu namjenu (tek kasnije dobivaju stambenu ulogu)

25.2. Novi materijali: beton i čelik

UDŽBENIK: Profil: str. 83; Alfa: str. 64; Alka: str. 42